ΜΑΟ ΤΣΕ-ΤΟΥΝΓΚ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΤΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΚΙΝΕΖΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

"ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ„

ΑΘΗΝΑ 1965

毛泽东

ΜΑΟ ΤΣΕ-ΤΟΥΝΓΚ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΤΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΚΙΝΕΖΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ :
ΓΙΑΝΝΗ ΧΟΤΖΕΑ

"ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ„
ΑΘΗΝΑ 1965

Πρώτη Ἔκδοση Φεβρουάριος 1956

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Ἡ παροῦσα μετάφραση τοῦ ἔργου τοῦ Μάο Τσὲ-τούνγκ Ἀνάλυση τῶν τάξεων τῆς κινέζικης κοινωνίας ἔγινε ἀπὸ τὸ κινέζικο κείμενο τῆς δεύτερης ἔκδοσης τῆς Ἐκλογῆς Ἔργων τοῦ Μάο Τσὲ-τούνγκ, Τόμος Ι, ποὺ ἐκδόθηκε ἀπὸ τὸν Ἐκδοτικὸ Οἶκο τοῦ Λαοῦ, Πεκῖνο, Ἰούλιος 1952.*

* Σημ. Ἑλληνικῆς ἐκδοσης. Στὰ ἀγγλικά.

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Τὸ ἄρθρο αὐτὸ γράφτηκε τὸ 1926 γιὰ νὰ πολεμήσει τὶς δύο παρεκκλίσεις ποὺ ὑπήρχανε τότε στὸ κόμμα — τὸν δεξιὸ ὀππορτουνισμὸ ποὺ ἐκπροσωποῦνταν ἀπὸ τὸν Τσὲν Τοὺ-σιέου καὶ τὸν «ἀριστερὸ» ὀππορτουνισμὸ ποὺ ἐκπροσωποῦνταν ἀπὸ τὸν Τσὰνγκ Κοῦο-τάο. Οἱ ὀπαδοὶ τῆς πρώτης παρέκκλισης πρόσεχαν μόνο τὴ συνεργασία μὲ τὸ Κουόμινταγκ καὶ ἀδιαφοροῦσαν γιὰ τὸ ἐργατικὸ κίνημα καὶ ξεχνοῦσαν τὴν ἀγροτιά. Οἱ ὀπαδοὶ τῆς δεύτερης παρέκκλισης ἔστρεφαν τὴν προσοχή τους καὶ ἐνδιαφέρονταν μόνο γιὰ τὸ ἐργατικὸ κίνημα, ξεχνώντας κι' αὐτοί, τὴν ἀγροτιά. Οἱ ὀπαδοὶ καὶ τῶν δύο αὐτῶν παρεκκλίσεων, ἀντιλαμβάνονταν ὅτι ἡ ἐπανάσταση εἶχε λίγες δυνάμεις στὸν ἀγώνα της, ἀλλὰ δὲν ἤξεραν ποῦ νὰ στραφοῦν γιὰ νὰ βροῦν πραγματικὲς δυνάμεις καὶ τὸν πραγματικὸ μαζικὸ σύμμαχο. Ὁ σύντροφος Μάο Τσὲ-τούνγκ ἔδειξε πὼς ὁ πιὸ πιστὸς μαζικὸς σύμμαχος τοῦ κινέζικου προλεταριάτου ἦταν ἡ ἀγροτιὰ καὶ ἔτσι ἔλυσε τὸ πρωταρχικὸ πρόβλημα τῆς κινέζικης ἐπανάστασης, τὸ πρόβλημα τῶν συμμάχων τῆς ἐπανάστασης. Ἀκόμα πρόβλεψε πὼς μέσα στοὺς κόλπους τῆς ἐθνικῆς ἀστικῆς τάξης, ποῦ ἦταν μιὰ τάξη ἀσταθὴς καὶ διστακτική, ἡ ἐπίδραση τῆς ὁρμῆς τῆς ἐπανάστασης θὰ προκαλοῦσε σχίσμα καὶ ἡ δεξιά της πτέρυγα θὰ προσχωροῦσε στὸ ἰμπεριαλιστικὸ στρατόπεδο. Τὰ γεγονότα τοῦ 1927 ἐπαλήθευσαν τὴν πρόβλεψη αὐτή.

Ἡ Εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ γιὰ τὴν ἔκδοση τῆς Ἐκλογῆς Ἔργων τοῦ Μάο Τσὲ-Τούνγκ, τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος Κίνας.

Ποιοί εἶναι οἱ ἐχθροί μας, καὶ ποιοί εἶναι οἱ φίλοι μας; Αὐτὸ τὸ ζήτημα εἶναι ἕνα ζήτημα πρωταρχικῆς σημασίας γιὰ τὴν ἐπανάσταση. Στὴν Κίνα, ὅλοι οἱ ἐπαναστατικοὶ ἀγῶνες τοῦ παρελθόντος, κατέληξαν σὲ ἀσήμαντα ἀποτελσέματα ,γιατὶ οἱ ἐπαγαστάτες δὲν μπόρεσαν βασικὰ νὰ συσπειρώσουν γύρω τους τοὺς πραγματικοὺς τους φίλους καὶ νὰ χτυπήσουν τοὺς πραγματικοὺς τους ἐχθρούς. Τὸ ἐπαναστατικὸ κόμμα εἶναι ὁ καθοδηγητὴς τῶν μαζῶν καὶ δὲν ὑπῆρξε ποτὲ περίπτωση ποὺ νὰ μὴ νικήθηκε ἡ ἐπανάσταση ὅταν τὸ ἐπαναστατικὸ κόμμα τὴν ὁδήγησε σ' ἕνα δρόμο ποὺ δὲν ἦταν σωστός. Γιὰ νὰ εἴμαστε σίγουροι πὼς θὰ μπάσουμε τὴν ἐπανάσταση στὸ σωστὸ δρόμο καὶ πὼς θὰ τὴν ὁδηγήσουμε ἀναπόφευκτα στὴ νίκη, ὀφείλουμε νὰ συσπειρώσουμε γύρω μας τοὺς πραγματικούς μας φίλους καὶ νὰ καταφέρουμε χτυπήματα στοὺς πραγματικούς μας ἐχθρούς. Καὶ γιὰ νὰ ξεχωρίσουμε τοὺς πραγματικούς μας φίλους ἀπὸ τοὺς πραγματικούς μας ἐχθρούς, ὀφείλουμε νὰ κάνουμε μιὰ γενικὴ ἀνάλυση τῆς οἰκονομικῆς κατάστασης τῶν διαφόρων τάξεων τῆς κινέζικης κοινωνίας καὶ τῆς στάσης τους ἀπέναντι στὴν ἐπανάσταση.

Ποιά εἶναι τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν διαφόρων τάξεων τῆς κινέζικης κοινωνίας;

Ἡ τάξη τῶν γαιοκτημόνων καὶ ἡ κομπραδόρικη τάξη [1]

Στὴν οἰκονομικὰ καθυστερημένη καὶ μισοαποικιακὴ Κίνα οἱ γαιοκτήμονες καὶ οἱ κομπραδόροι εἶναι ὁλοκληρωτικὰ ὑποτελεῖς στὴ διεθνῆ ἀστικὴ τάξη, ἡ ὕπαρξη καὶ ἡ ἀνάπτυξή τους ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν ἰμπεριαλισμό. Οἱ τάξεις αὐτὲς ἐκπροσωποῦν τίς πιὸ καθυστερημένες καὶ τὶς πιὸ ἀντιδραστικὲς παραγωγικὲς σχέσεις καὶ παρεμποδίζουν τὴν ἀνάπτυξη τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων στὴν Κίνα. Ἡ ὕπαρξή τους εἶναι ἀσυμβίβαστη μὲ τοὺς σκοποὺς τῆς κινέζικης ἐπανάστασης. Αὐτὸ ἰσχύει περισσότερο εἰδικὰ γιὰ τοὺς μεγαλογαιοκτήμονες καὶ τοὺς μεγαλοκομπραδόρους, ποὺ εἶναι πάντοτε στὸ πλευρὸ τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ καὶ ἀποτελοῦν τὴν ἄκρα ἀντεπαναστατικὴ δύναμη. Ἐκπροσωποῦνται πολιτικὰ ἀπὸ τὸ Κρατικὸ Κόμμα [2] καὶ ἀπὸ τὴ δεξιὰ πτέρυγα τοῦ Κουόμιτανγκ.

---

1. Ἀπὸ τὴν ἱσπανικὴ λέξη Comprador (ἀγοραστὴς). Κομπραντὸρ εἶναι ὁ μεσάζων, ποὺ στὴν Κίνα χρησιμοποιοῦσαν σὰν ἐνδιάμεσο πρόσωπο στὶς συναλλαγὲς τους οἱ ξένοι· (στὸ ἐμπόριο καὶ μετὰ στὰ προξενεῖα καὶ στὶς πρεσβεῖες). Ἀπ' αὐτοὺς πῆρε τὸ ὄνομα καὶ τὸ τμῆμα ἐκεῖνο τῆς ἀστικῆς τάξης ποὺ ἀναπτύχθηκε σὰν παρασιτικὴ τάξη, κάνοντας τὸν πράκτορα στοὺς ξένους ἰμπεριαλιστές.

2. Μιὰ ὁμάδα διεφθαρμένων φιλοφασιστῶν πολιτικάντηδων ποὺ εἶχαν ὀργανώσει τὴν κινέζικη Κρατιστικὴ Ἕνωση Νεολαίας, ποὺ μετανομάστηκε ἀργότερα σὲ Κόμμα τῆς Κινέζικης Νεολαίας. Ἐπιχορηγούμενοι ἀπὸ τοὺς ἰμπεριαλιστὲς καὶ τὶς ἀντιδραστικὲς κλίκες ποὺ βρίσκονταν στὴν ἐξουσία, εἶχαν σὰν στόχο τους τὴ Σοβιετικὴ Ἕνωση καὶ τὸ Κομμουνιστικὸ Κόμμα τῆς Κίνας. Τὸ Κρατικιστικὴ (Etatiste) τὸ χρησιμοποιοῦσαν γιὰ νὰ ξεχωρίζουν ἀπὸ τὸ Κουόμιτανγκ ποὺ χρησιμο-

Ἡ μεσαία ἀστικὴ τάξη

Ἡ τάξη αὐτὴ ἐκπροσωπεῖ στὴν Κίνα τὶς καπιταλιστικὲς παραγωγικὲς σχέσεις στὴν πόλη καὶ στὴν ὕπαιθρο. Ἡ μεσαία τάξη, μὲ τὴν ὁποία ἐννοοῦμε κυρίως τὴν ἐθνικὴ ἀστικὴ τάξη, εἶναι ἀντιφατικὴ στὴ στάση της ἀπέναντι στὴν κινέζικη ἐπανάσταση: ὅταν ὑποφέρει ἀπὸ τὰ χτυπήματα τοῦ ξένου κεφαλαίου καὶ ἀπὸ τὴν καταπίεση τῶν μιλιταριστῶν αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκη τῆς ἐπανάστασης καὶ εὐνοεῖ τὸ ἐπαναστατικὸ κίνημα ἐναντίον τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ καὶ τῶν μιλιταριστῶν· ἀλλὰ ὅταν τὸ προλεταριάτο συμμετέχει μὲ μαχητικὸ τρόπο στὴν ἐπανάσταση καὶ ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ παίρνει ἐνεργητικὴ ὑποστήριξη ἀπὸ τὸ διεθνὲς προλεταριάτο καὶ ὅταν ἀρχίζει νὰ νοιώθει πὼς ἡ πραγματοποίηση τοῦ πιὸ ἀγαπημένου της πόθου, τῆς ἀνύψωσής της στὸ ἐπίπεδο τῆς μεγαλοαστικῆς τάξης, κινδυνεύει, ἀρχίζει νὰ τὴν κυριεύει ὁ σκεπτικισμὸς σχετικὰ μὲ τὴν ἐπανάσταση. Πολιτικά, ἀποβλέπει στὴν ἐγκαθίδρυση ἑνὸς κράτους, ποὺ σ᾽ αὐτὸ νὰ κυριαρχεῖ μιὰ μόνο τάξη, ἡ ἐθνικὴ ἀστικὴ τάξη. Ἕνας αὐτοαποκαλούμενος «ἀληθινὸς μαθητὴς» τοῦ Τάϊ Τσὶ - τάο [1] δήλωσε στὴν ἐφημερίδα «Τσὲν

ποιοῦσε τὸ Ἐ θ ν ι κ ι σ τ ι κ ὸ (Nationalist) Κόμμα. Μ᾽ αὐτὰ οἱ Κινέζοι Κρατικιστὲς (Etatistes) ἤθελαν νὰ δείξουν τὴν προσήλωσή τους στὴν «ἰδέα τοῦ Κράτους».

1. Ντάϊο Τσὶ - τάο. Ἀπὸ τὰ παλιότερα μέλη τοῦ Κουόμιτανγκ. Μαζὶ μὲ τὸν Τσὰνγκ Κάϊ - σὲκ ἀνακατεύθηκε σὲ χρηματιστικὲς κερδοσκοπίες. Μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Σοὺν Γιὰτ - σὲν ὀργάνωσε ἐκστρατεία διωγμῶν κατὰ τοῦ ΚΚ Κίνας, προετοιμάζοντας ἔτσι τὸ ἀντεπαναστατικὸ πραξικόπημα τοῦ Τσὰνγκ Κάϊ - σέκ, τοῦ 1927. Γιὰ ἕνα μεγάλο χρονικὸ διάστημα ἦταν τὸ πιστὸ σκυλὶ τοῦ Τσὰνγκ Κάϊ - σέκ, ὁ συνένοχός του στὴν ἀντεπαναστατικὴ

Πάο»[2] τοῦ Πεκίνου: «Θὰ σηκώσουμε τὸ ἀριστερὸ χέρι γιὰ νὰ συντρίψουμε τὸν ἰμπεριαλισμὸ καὶ τὸ δεξὶ χέρι γιὰ νὰ συντρίψουμε τὸ Κομμουνιστικὸ Κόμμα». Ἡ δήλωση αὐτὴ ἐκφράζει τὴν ἀντιφατικότητα καὶ τὴν ταλάντευση αὐτῆς τῆς τάξης. Ἡ τάξη αὐτὴ ἀντιτάσσεται στὴν ἐρμηνεία τῆς Ἀρχῆς τοῦ Λαοῦ τοῦ Κουόμιτανγκ - τῆς ἀρχῆς τῆς ἐθνικῆς εὐημερίας — σύμφωνα μὲ τὴ θεωρία τῆς ταξικῆς πάλης, ἐναντίον τῆς πραγματοποίησης ἀπὸ μέρους τοῦ Κουόμιτανγκ τῆς πολιτικῆς τῆς συνεργασίας μὲ τὴ Ρωσία καὶ ἐναντίον τῆς εἰσδοχῆς τῶν κομμουνιστῶν[3] καὶ τῶν ἀριστερῶν στοιχείων στὸ Κουόμιτανγκ. Ἀλλὰ ὁ σκοπὸς τῆς ἐγκαθίδρυσης ἑνὸς κράτους ποὺ θὰ κυριαρχοῦσε αὐτὴ εἶναι

δραστηριότητα. Τὸ Φεβρουάριο τοῦ 1949, βλέποντας πὼς τὸ καθεστὼς τοῦ Τσάνγκ Κάϊ - σὲκ θὰ κατέρρεε ἀναπόφευκτα καὶ πὼς ὁ ἴδιος βρισκόταν σὲ ἀδιέξοδο, ὁ Ντάϊ Τσὶ - τάο αὐτοκτόνησε.

2. Ἐφημερίδα ποὺ κυκλοφοροῦσε στὸ Πεκῖνο, ὄργανο τῆς κλίκας τῶν «Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν». Ὑποστήριζε τὴν κλίκα τῶν μιλιταριστῶν τοῦ Πεϊγιάνγκ (Βορρᾶ).

3. Τὸ 1923, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος Κίνας, ὁ Δρ. Σοὺν Γιὰτ - σὲν ἀποφάσισε τὴν ἀναδιοργάνωση τοῦ Κουόμιτανγκ, τὴ συνεργασία του μὲ τὸ Κομμουνιστικὸ Κόμμα καὶ τὴν εἰσδοχὴ τῶν κομμουνιστῶν στοὺς κόλπους τοῦ Κουόμιτανγκ, καὶ τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1924, στὸ 1ο συνέδριο τοῦ Κουόμιτανγκ, διατύπωσε τὶς «Τρεῖς θεμελιώδεις πολιτικὲς θέσεις» του: τὴ συμμαχία μὲ τὴ Ρωσία, τὴ συμμαχία μὲ τὸ Κομμουνιστικὸ Κόμμα καὶ τὴν ὑποστήριξη στοὺς ἐργάτες καὶ ἀγρότες.

Στὶς ἐργασίες τοῦ συνεδρίου, πῆραν μέρος οἱ σύντροφοι Μάο Τσὲ - τούνγκ, Λὶ Ντὰ - τζάο, Λὶν Πὸ - τσοὺν καὶ Τσοὺϊ Τσιοὺ-πό. Ἡ συμμετοχή τους στὸ συνέδριο εἶχε πολὺ μεγάλη σημασία, γιατὶ βοήθησε τὸ Κουόμιτανγκ, στὴν περίοδο αὐτὴ νὰ βρεῖ τὸ σωστὸ δρόμο. Καὶ ἀκριβῶς τότε οἱ σύντροφοι αὐτοὶ ἐκλέχτηκαν μέλη τῆς Κεντρικῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κουόμιτανγκ.

ἀνεδαφικός, γιατὶ ἡ παροῦσα διεθνὴς κατάσταση κυριαρχεῖται ἀπὸ τὴ σύγκρουση δύο ἰσχυρῶν δυνάμεων, τῆς ἐπανάστασης καὶ τῆς ἀντεπανάστασης. Οἱ δύο γιγάντιες αὐτὲς δυνάμεις ἔχουν ὑψώσει δυὸ σημαῖες: Τὴ μιά, τὴν κόκκινη σημαία τῆς ἐπανάστασης, τὴν ὕψωσε ἡ Τρίτη Διεθνής, ποὺ καλεῖ τὶς καταπιεζόμενες τάξεις τοῦ κόσμου νὰ συγκεντρωθοῦν γύρω ἀπ' αὐτήν· ἡ ἄλλη, ἡ λευκὴ σημαία τῆς ἀντεπανάστασης, ὑψώθηκε ἀπὸ τὴν Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν, ποὺ καλεῖ ὅλα τὰ ἀντεπαναστατικὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου νὰ συγκεντρωθοῦν γύρω ἀπὸ τὸ σύμβολό της. Οἱ ἐνδιάμεσες δυνάμεις πολὺ σύντομα θὰ ἀντιμετωπίσουν ἀναπόφευκτα τὴ διάσπαση: Ἄλλες θὰ τραβήξουν πρὸς τὰ ἀριστερά, στὴν ἐπανάσταση, κι' ἄλλες πρὸς τὰ δεξιά, στὴν ἀντεπανάσταση· θὰ ἀποκλεισθεῖ γι' αὐτὲς ἡ δυνατότητα τῆς τήρησης μιᾶς «ἀνεξάρτητης» στάσης. Νά γιατί ἡ ἰδέα τῆς κινέζικης ἀστικῆς τάξης ποὺ ὀνειρεύεται μιὰ «ἀνεξάρτητη» ἐπανάσταση, ὅπου αὐτὴ θὰ διαδραμάτιζε τὰν ἡγετικὸ ρόλο, εἶναι καθαρὴ αὐταπάτη.

Ἡ μικροαστικὴ τάξη

Στὴ μικροαστικὴ τάξη ἀνήκουν οἱ παρακάτω κατηγορίες: Ἀγρότες - ἰδιοκτῆτες [4], ἰδιοκτῆτες τῶν βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων, μικροὶ διανοούμενοι - σπουδαστές, τὸ διδακτικὸ προσωπικὸ τῆς κατώτερης καὶ μέσης ἐκπαίδευσης, οἱ κατώτεροι δημόσιοι ὑπάλληλοι, οἱ μικροὶ δικηγόροι, οἱ μικρέμποροι. Καὶ ἀπὸ τὴν ἄποψη τοῦ ἀριθμοῦ της καὶ ἀπ' τὴν ἄποψη τῆς ταξικῆς της φύσης, ἡ μικροαστικὴ τάξη

4. Ἐδῶ ὁ σύντροφος Μάο Τσὲ - τοὐνγκ ἐννοεῖ τοὺς ἀγρότες ποὺ καλλιεργοῦν τὴ δική τους γῆ.

πρέπει νὰ προσεχθεῖ σοβαρά. Οἱ ἀγρότες - ἰδιοκτῆτες ὅπως καὶ οἱ ἰδιοκτῆτες βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων ἀνήκουν στὴν κατώτερη παραγωγικὴ βαθμίδα. Ἂν καὶ τὰ διάφορα στρώματα τῆς τάξης αὐτῆς βρίσκονται στὸ ἴδιο μικροαστικὸ οἰκονομικὸ ἐπίπεδο, ἐν τούτοις μποροῦν νὰ διαιρεθοῦν σὲ τρεῖς διαφορετικὲς ὁμάδες.

Ἡ πρώτη ὁμάδα ἀποτελεῖται ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ἔχουν ἕνα οἰκονομικὸ ἐπίπεδο ποὺ τοὺς ἐξασφαλίζει μιὰ κάποια ἄνεση. Δηλ. ἱκανοποιοῦν τὶς προσωπικές τους ἀνάγκες καὶ τοὺς μένει κάποιο πλεόνασμα ἀπὸ τὸ εἰσόδημα τῆς χειρωνακτικῆς ἢ πνευματικῆς ἐργασίας τους. Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι κυριαρχοῦνται ἀπὸ τὴν ἐπιθυμία τοῦ πλουτισμοῦ καὶ ὑποκλίνονται μὲ μεγάλη εὐλάβεια μπροστὰ στὸν «ἐκλαμπρότατο» Τσάο [5]. Χωρὶς νὰ ὀνειρεύονται τὸν πολὺ μεγάλο πλοῦτο, ποθοῦν ὡστόσο νὰ ἀνέβουν στὸ ἐπίπεδο τῆς μεσαίας ἀστικῆς τάξης. Συχνὰ τρέχουν τὰ σάλια τους ἀπὸ τὴ ζήλεια, βλέποντας τοὺς πλούσιους ἀνθρώπους ποὺ ἔχουν δικαιώματα σὲ ἀξιώματα καὶ τιμές. Εἶναι δειλοί, φοβοῦνται τὴν κυβερνητικὴ ἐξουσία ἀλλὰ τοὺς ἐμπνέει τὸν φόβο καὶ ἡ ἐπανάσταση. Ἐπειδὴ ἡ οἰκονομική τους κατάσταση πλησιάζει σὲ ἐκείνη τῆς μεσαίας ἀστικῆς τάξης, ἐπηρεάζονται ἀπὸ τὴν προπαγάνδα της καὶ υἱοθετοῦν μιὰ σκεπτικιστικὴ στάση ἀπέναντι στὴν ἐπανάσταση. Ἡ ὁμάδα αὐτὴ ἐκπροσωπεῖ μιὰ μικρὴ μειοψηφία τῆς μικροαστικῆς τάξης καὶ ἀποτελεῖ τὴ δεξιά της πτέρυγα.

Ἡ δεύτερη ὁμάδα ἀποτελεῖται ἀπὸ ἀνθρώπους ποὺ ἡ οἰκονομική τους κατάσταση τοὺς ἐπιτρέπει νὰ ἱκανοποιοῦν

---

5. Ὁ Τσάο Κοὺνγκ - μίνγκ εἶναι ὁ θεὸς τοῦ πλούτου στὴν κινέζικη λαϊκὴ μυθολογία.

τὶς βασικές τους ἀνάγκες. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ διαφέρουν σημαντικὰ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τῆς πρώτης ὁμάδας παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι κι' αὐτοὶ ὀνειρεύονται νὰ πλουτίσουν πρᾶγμα ποὺ ὁ «ἐκλαμπρότατος» Γσάο δὲν τοὺς τὸ ἐπιτρέπει καθόλου — γιατὶ ἡ καταπίεση καὶ ἡ ἐκμετάλλευση ἀπὸ τοὺς ἰμπεριαλιστές, τοὺς μιλιταριστές, τοὺς γαιοκτήμονες καὶ τὴ μεγάλη κομπραδόρικη ἀστικὴ τάξη, τοὺς ἀναγκάζει νὰ ἀντιληφθοῦν πὼς τὰ πράγματα ἄλλαξαν στὸν κόσμο. Βλέπουν πὼς κι, ἂν δουλεύουν ὅπως δούλευαν καὶ πρίν, κινδυνεύουν νὰ μὴ μποροῦν νὰ ἐξασφαλίσουν τὶς βασικὲς ἀνάγκες τῆς ζωῆς. Γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ διατηρήσουν τὸ σημερινὸ ἐπίπεδο τῆς ζωῆς τους παρατείνουν τὴν ἐργάσιμη ἡμέρα τους, σκοτώνονται στὴ δουλειὰ ἀπὸ τὰ χαράματα μέχρι τὸ σούρουπο καὶ διπλασιάζουν τὶς προσπάθειές τους. Καὶ ἀρχίζουν νὰ ξεσπᾶνε σὲ βρισιές, ἀποκαλοῦν τοὺς ξένους, «ξένους διαβόλους», τοὺς μιλιταριστὲς «ἐκβιαστὲς» καὶ τοὺς τοπικοὺς τυράννους καὶ τοὺς σενσὶ «γδάρτες». Ἀμφιβάλλουν γιὰ τὶς ἐπιτυχίες τοῦ κινήματος ἐναντίον τῶν ἰμπεριαλιστῶν καὶ τῶν μιλιταριστῶν (ὁ λόγος εἶναι γιατὶ οἱ ξένοι καὶ οἱ μιλιταριστὲς ἔχουν τὴν κρατικὴ ἐξουσία πίσω τους) καὶ ἐπειδὴ δὲν τολμοῦν νὰ ριψοκινδυνεύσουν καὶ νὰ συμμετάσχουν στὸ κίνημα αὐτό, υἱοθετοῦν μιὰ οὐδέτερη στάση, ἀλλὰ δὲν ἀντιτάσσονται στὴν ἐπανάσταση. Αὐτὴ ἡ ὁμάδα εἶναι πάρα πολὺ μεγάλη, περιλαμβάνει περίπου τὴ μισὴ μικροαστικὴ τάξη.

Ἡ τρίτη ὁμάδα ἀποτελεῖται ἀπὸ ἀνθρώπους ποὺ οἱ συνθῆκες τῆς ζωῆς τους χειροτερεύουν ἀπὸ μέρα σὲ μέρα. Πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς στὸ παρελθὸν εἶχαν μιὰ ὁρισμένη ἐξασφάλιση στὴ ζωή τους, ἀποτελοῦσαν τὶς ἀποκαλούμενες καλοστεκούμενες οἰκογένειες, μὰ σιγὰ - σιγά, κάθε μέρα καὶ

περισσότερο, δυσκολεύονται νὰ ἀνταποκριθοῦν στὶς βασικὲς ἀνάγκες τῆς ζωῆς, ἡ κατάστασή τους χειροτερεύει συνεχῶς. Στὸ τέλος κάθε χρόνου, ὅταν κάνουν τοὺς λογαριασμούς τους, βάζουν τρομαγμένοι τὶς φωνές: «Ἐλλείμματα! Κι ἄλλα ἐλλείμματα!». Καὶ ἐπειδὴ ἄλλοτε ζοῦσαν πολὺ καλά, βλέποντας τὴν κατάστασή τους νὰ χειροτερεύει χρόνο τὸ χρόνο, νὰ φουσκώνουν τὰ χρέη τους καὶ τελευταῖα μάλιστα νὰ ζοῦν μιὰ ἄθλια ζωὴ ποὺ δὲν προμηνύει τίποτα τὸ καλλίτερο γιὰ τὸ μέλλον, «ἀναστατώνονται». Ὑποφέρουν πολὺ περισσότερο ἠθικά, ὅσο διατηροῦν πολὺ ζωντανὴ τὴν ἀνάμνηση τῶν καλλίτερων ἡμερῶν ποὺ ἦταν πολὺ διαφορετικὲς ἀπὸ τοὺς σημερινοὺς καιρούς. Πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς συμμετέχουν στὸ ἐπαναστατικὸ κίνημα, καὶ συνιστοῦν ἕνα σημαντικὸ παράγοντα ὅταν λάβουμε ὑπόψη μας ὅτι εἶναι πάρα πολλοί· ἀποτελοῦν τὴν ἀριστερὰ πτέρυγα τῆς μικροαστικῆς τάξης.

Σὲ καιρὸ εἰρήνης, ἡ στάση τῶν τριῶν αὐτῶν ὁμάδων ποὺ ἀναφέραμε ἀπέναντι στὴν ἐπανάσταση εἶναι διαφορετική· ἀλλὰ σὲ καιρὸ πολέμου, στὴν περίοδο μάλιστα τῆς ἐπαναστατικῆς ἀνάπτυξης ποὺ ἀρχίζει νὰ φαίνεται ἡ νίκη στὸν ὁρίζοντα, ὄχι μόνο ἡ ἀριστερὰ πτέρυγα τῆς μικροαστικῆς τάξης ἀλλὰ καὶ ἡ πτέρυγα ποὺ κρατάει μιὰ ἐνδιάμεση στάση, συμμετέχουν στὴν ἐπανάσταση — ἀκόμα καὶ ἡ δεξιὰ πτέρυγα παρασυρμένη ἀπὸ τὴ μεγάλη ἐπαναστατικὴ ὁρμὴ τοῦ προλεταριάτου καὶ τῆς ἀριστερᾶς πτέρυγας τῆς μικροαστικῆς τάξης δὲν μπορεῖ νὰ ἀποφύγει νὰ ταχθεῖ μὲ τὸ μέρος τῆς ἐπανάστασης. Ἡ πεῖρα τοῦ κινήματος τῆς 30 Μαΐου τοῦ 1925 [6] καὶ τοῦ ἀγροτικοῦ κινή-

6. Στὶς 30 Μαΐου 1925 ξέσπασε στὴ Σαγκάη σὲ ἔνδειξη δια-

ματος στὶς διάφορες περιοχὲς μᾶς ἐπιτρέπει νὰ ἐπιβεβαιώσουμε τὴν ὀρθότητα αὐτῆς τῆς θέσης.

Τὸ μισοπρολεταριάτο

Αὐτὸ ποὺ ὀνομάζουμε μισοπρολεταριάτο ἀποτελεῖται ἀπὸ πέντε κατηγορίες: 1) Τὴ συντριπτικὴ πλειοψηφία τῶν μισοενοικιαστῶν ἀγροτῶν [7]. 2) Τοὺς φτωχοὺς ἀγρό-

---

μαρτυρίας γιὰ τὴν ἄγρια σφαγὴ τοῦ κινέζικου πληθυσμοῦ, ἕνα ἀντιϊμπεριαλιστικὸ κίνημα ποὺ ἀγκάλιασε ὁλόκληρη τὴ χώρα. Προηγούμενα, σὲ ἀρκετὰ γιαπωνέζικα ἐργοστάσια ὑφαντουργίας, ποὺ εἶχαν ἱδρυθεῖ στὴ Σαγκάη καὶ στὸ Τσινγκτάο εἶχε ξεσπάσει ἕνα ἀπεργιακὸ κίνημα ποὺ πῆρε γιγάντιες διαστάσεις. Τὸ κίνημα αὐτὸ συντρίφτηκε ἀπὸ τοὺς γιαπωνέζους ἱμπεριαλιστὲς καὶ τοὺς πράκτορές τους, τοὺς μιλιταριστὲς τοῦ Πεϊγιάνγκ. Στὶς 15 Μαΐου σκοτώθηκε ὁ ἐργάτης Κοὺ Τσὲνγκ - χοὺνγκ καὶ τραυματίσθηκαν πάνω ἀπὸ δέκα. Στὶς 28 Μαΐου ἐκτελέσθηκαν στὸ Τσινγκτάο ὀχτὼ ἐργάτες, ὥσπου, στὶς 30 Μαΐου στὴν περιοχὴ τῶν ξένων ζωνῶν, πάνω ἀπὸ 2000 σπουδαστὲς τῆς Σαγκάης συγκρότησαν διαδηλώσεις σὲ ἔνδειξη ἀλληλεγγύης πρὸς τοὺς ἀπεργοὺς ἐργάτες καὶ ὑπὲρ τῆς ἐπιστροφῆς στὴν Κίνα τῶν ζωνῶν ποὺ εἶχαν παραχωρηθεῖ στοὺς ξένους. Σὲ συνέχεια, 10.000 κάτοικοι τῆς Σαγκάης συγκεντρώθηκαν μπροστὰ στὴ διεύθυνση τῆς ἀγγλικῆς ἀστυνομίας τῆς διεθνοῦς ζώνης. Οἱ διαδηλωτὲς φώναζαν: «Κάτω ὁ ἱμπεριαλισμός», «Κινεζικὲ λαέ, ἑνώσου» κλπ. Ἡ ἀγγλικὴ ἀστυνομία πυροβόλησε καὶ σκότωσε, καὶ τραυμάτισε πολλοὺς σπουδαστές. Αὐτὰ εἶναι τὰ περίφημα γεγονότα ποὺ ὀνομάστηκαν «Αἱματηρὰ γεγονότα τῆς 30 Μαΐου». Αὐτὸ τὸ αἱματοκύλισμα ξεσήκωσε τὴν ὀργὴ τοῦ κινέζικου λαοῦ. Κῦμα ὁλόκληρο ἀπὸ διαδηλώσεις ,ἀπεργίες ἐργατῶν, σπουδαστῶν καὶ ἐμπόρων σάρωσε τὴ χώρα καὶ κορυφώθηκε σ' ἕνα τεράστιο ἀντιϊμπεριαλιστικὸ κίνημα.

7. Ὁ σύντροφος Μάο Τσὲ - τοὺνγκ ἐννοεῖ ἐδῶ τοὺς ἀγρότες ποὺ μὴν ἔχοντας ἀρκετὴ δική τους γῆ, βρίσκονταν στὴν ἀνάγκη νὰ ἐνοικιάζουν ξένη γῆ.

τες. 3) Τοὺς μικροβιοτέχνες. 4) Τοὺς ἐμποροϋπάλληλους[8] καὶ 5) Τοὺς πλανόδιους μικρέμπορους. Ἡ συντριπτικὴ πλειοψηφία τῶν μισοενοικιαστῶν ἀγροτῶν μαζὶ καὶ οἱ φτωχοὶ ἀγρότες ἀποτελοῦν μιὰ τεράστια μᾶζα στὴν ὕπαιθρο. Αὐτὸ ποὺ ὀνομάζουμε «ἀγροτικὸ πρόβλημα» εἶναι οὐσιαστικὰ τὸ πρόβλημα ποὺ σχετίζεται μ' αὐτούς. Ἡ οἰκονομικὴ δραστηριότητα τῶν ἀγροτῶν μισοενοικιαστῶν, τῶν φτωχῶν ἀγροτῶν καὶ τῶν μικροβιοτεχνῶν χαρακτηρίζεται ἀπὸ μιὰ πιὸ περιορισμένη παραγωγὴ σὲ σχέση μὲ ἐκείνους τοῦ κατωτέρου τμήματος τῆς μικροαστικῆς τάξης. Ἂν καὶ ἡ συντριπτικὴ πλειοψηφία τῶν μισοενοικιαστῶν ἀγροτῶν καθὼς καὶ τῶν φτωχῶν ἀγροτῶν ἀνήκει στὸ μισοπρολεταριάτο, ἐν τούτοις ἀπὸ ἄποψη οἰκονομικῶν ὅρων μποροῦν νὰ διαιρεθοῦν πιὸ πέρα σὲ τρεῖς βαθμίδες—στὴν ἀνώτερη, μέση καὶ κατώτερη.

Ἡ ζωὴ τῶν μισοενοικιαστῶν ἀγροτῶν εἶναι σκληρότερη ἀπὸ τὴ ζωὴ τῶν ἰδιοκτητῶν - ἀγροτῶν γιατὶ ἡ παραγωγή τους δὲν τοὺς φθάνει συνήθως γιὰ νὰ περάσουν πάνω ἀπὸ ἕξη μῆνες καὶ γιὰ νὰ συμπληρώσουν τὰ μέσα ποὺ χρειάζονται γιὰ τὴ ζωή τους, ἀναγκάζονται νὰ μισθώνουν ξένα χωράφια ἢ νὰ πουλᾶνε γιὰ ἕνα διάστημα τὴν ἐργατική τους δύναμη, ἢ ἀκόμα νὰ κάνουν μικρεμπόριο. Μεταξὺ τῆς ἄνοιξης καὶ τοῦ καλοκαιριοῦ, ὅταν ἡ ἐσοδεία τῆς χρονιᾶς ποὺ πέρασε πλησιάζει νὰ τελειώσει καὶ ἡ ἐρχόμενη ἐσοδεία εἶναι ἀκόμα χορτάρι, εἶναι ἀναγ-

---

8. Οἱ ἐμποροϋπάλληλοι στὴν Κίνα ἀποτελοῦνται ἀπὸ διάφορα στρώματα. Ἐδῶ ὁ σύντροφος Μάο Τσὲ - τούνγκ ἀναφέρεται στὸ εὐρύτερο στρῶμα. Ὅσο γιὰ τοὺς ἄλλους, βρίσκονταν στὴν ἴδια κατάσταση ἀπὸ ἄποψη ὑλικῶν ὅρων ζωῆς μὲ τοὺς προλετάριους.

κασμένοι νὰ δανείζονται λεφτὰ μὲ τοκογλυφικὸ τόκο καὶ νὰ ἀγοράζουν τρόφιμα σὲ πολὺ ὑψηλὴ τιμή· τὸ τμῆμα λοιπὸν αὐτὸ τῆς ἀγροτιᾶς εἶναι φυσικὸ νὰ ζεῖ μιὰ ζωὴ πιὸ σκληρὴ ἀπὸ τὴ ζωὴ τῶν ἰδιοκτητῶν ἀγροτῶν, ποὺ δὲν ἐξαρτῶνται ἀπὸ κανένα, ὅμως οἱ ἀγρότες αὐτοὶ μὲ τὸν ἀνεπαρκῆ κλῆρο, ἔχουν πιὸ ἐξασφαλισμένη τὴ ζωὴ σὲ σύγκριση μὲ τοὺς φτωχοὺς ἀγρότες. Οἱ τελευταῖοι στεροῦνται καθολοκληρίαν γῆς καὶ ἀναγκάζονται νὰ καλλιεργοῦν τὰ χωράφια τῶν ἄλλων, παίρνοντας στὴν καλλίτερη περίπτωση γιὰ τὴ δουλειά τους τὴ μισὴ ἐσοδεία, καὶ συχνὰ πιὸ λιγότερο ἀπὸ τὴ μισή. Τὴ μισὴ ἐσοδεία βέβαια παίρνουν καὶ οἱ ἰδιοκτῆτες - ἀγρότες ἀπὸ τὴν ἐσοδεία τῶν χωραφιῶν ποὺ μισθώνουν, ἔχουν ὅμως καὶ ὁλόκληρη τὴν ἐσοδεία ἀπὸ τὴ δική τους γῆ. Νά γιατὶ οἱ μισοενοικιαστὲς - ἀγρότες ἔχουν περισσότερη ἐπαναστατικότητα ἀπὸ τοὺς ἀγρότες - ἰδιοκτῆτες καὶ λιγότερη ἀπὸ τὴ φτωχὴ ἀγροτιά.

Οἱ φτωχοὶ ἀγρότες εἶναι μισθωτοὶ ἀγρότες στὴν ὕπαιθρο, ποὺ τοὺς ἐκμεταλλεύονται οἱ γαιοκτήμονες. Σύμφωνα μὲ τὴν οἰκονομική τους κατάσταση μποροῦμε νὰ τοὺς χωρίσουμε σὲ δύο τμήματα. Τὸ ἕνα τμῆμα τῶν φτωχῶν ἀγροτῶν διαθέτει ὁρισμένο ἀγροτικὸ ἐξοπλισμὸ καὶ ὁρισμένα οἰκονομικὰ μέσα. Πολλοὶ ἀγρότες μποροῦν νὰ παίρνουν ἀπὸ τὴν παραγωγὴ ἕνα μέρος ποὺ φθάνει συχνὰ τὸ μισὸ ἀπ᾽ αὐτὸ ποὺ παράγαγαν ἀπ᾽ τὴ δουλειά τους· αὐτὸ ποὺ τοὺς λείπει τὸ συμπληρώνουν εἴτε μὲ ἐπιβοηθητικὲς καλλιέργειες, εἴτε ψαρεύοντας εἴτε τρέφοντας γουρούνια καὶ πουλερικά, εἴτε πουλώντας τὴν ἐργατική τους δύναμη. Ἔτσι καταφέρνουν νὰ ἐξασφαλίζουν τὴ ζωή τους. Οἱ δύσκολες ὑλικὲς συνθῆκες τοὺς κάνουν νὰ ἀπασχολοῦνται μόνο μὲ ἕνα πρᾶγμα: πῶς θὰ φθάσουν ὡς τὴν ἐρχόμενη ἐσοδεία.

Ἡ ζωή τους εἶναι σκληρότερη ἀπὸ τὴ ζωὴ τῶν ἀγροτῶν - ἐνοικιαστῶν, εἶναι ὅμως πιὸ εὔκολη ἀπὸ τὴ ζωὴ τῶν φτωχῶν ἀγροτῶν τοῦ δευτέρου τμήματος. Ἔχουν μεγαλύτερη ἐπαναστατικότητα ἀπὸ τοὺς ἀγρότες τοῦ πρώτου τμήματος, ἀλλὰ λιγότερη ἀπὸ τοὺς φτωχοὺς ἀγρότες τοῦ δευτέρου τμήματος. Οἱ τελευταῖοι αὐτοί, δὲν ἔχουν οὔτε ἀγροτικὸ ἐξοπλισμό, οὔτε οἰκονομικὰ μέσα. Δὲν ἔχουν λιπάσματα καὶ ἡ ἐσοδεία τους εἶναι ἐλάχιστη. Μόλις πληρώσουν τὸ νοῖκι τους, δὲν τοὺς μένει σχεδὸν τίποτα. Γι' αὐτὸ ἀναγκάζονται νὰ πουλᾶνε τὴν ἐργατική τους δύναμη. Στὰ χρόνια τοῦ λιμοῦ, στὶς δύσκολες ἐποχές, ζητᾶνε ἀπὸ συγγενεῖς καὶ φίλους, λίγες λίτρες καρπό, μὲ τὴν ὑποχρέωση νὰ τοὺς τὶς ξαναδώσουν, γιὰ νὰ ζήσουν ἀκόμα ἔστω καὶ τέσσερις - πέντε μέρες. Τὰ χρέη τους μεγαλώνουν καὶ γίνονται ἀβάσταχτο βάρος. Ἡ κατηγορία αὐτὴ τῶν φτωχῶν ἀγροτῶν ἀντιπροσωπεύει τὸ πιὸ ἐξαθλιωμένο τμῆμα τῆς ἀγροτιᾶς, καὶ εἶναι πολὺ πρόσφορο γιὰ τὴν ἐπαναστατικὴ προπαγάνδα.

Στὸ μισοπρολεταριάτο ἀνήκουν καὶ οἱ μικροβιοτέχνες γιατὶ ἂν καὶ διαθέτουν πρωτόγονα μέσα παραγωγῆς καὶ θεωροῦνται ἐλεύθεροι ἐπαγγελματίες, ἀναγκάζονται νὰ πουλᾶνε τὴν ἐργατική τους δύναμη καὶ ἐπομένως ἡ οἰκονομική τους κατάσταση ἔχει αἰσθητὲς ἀναλογίες μὲ τὴν οἰκονομικὴ κατάσταση τῶν φτωχῶν ἀγροτῶν. Τὰ βαριὰ οἰκογενειακὰ ἔξοδα, ἡ διαφορὰ ἀνάμεσα στὸ εἰσόδημα καὶ στὸ χαμηλὸ βιοτικὸ ἐπίπεδο, οἱ συνεχεῖς στερήσεις, ὁ φόβος νὰ μὴ μείνουν χωρὶς δουλειά, ὅλα αὐτὰ τοὺς ἐξομοιώνουν μὲ τοὺς φτωχοὺς ἀγρότες.

Οἱ ἐμποροϋπάλληλοι εἶναι οἱ μισθωτοὶ ἐργάτες τῶν ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων· ἔχουν νὰ ζήσουν τὴν οἰκογένειά

τους μὲ ἕνα μέτριο μισθό· ἐνῶ οἱ τιμὲς τῶν εἰδῶν ἀνεβαίνουν ἀπὸ χρόνο σὲ χρόνο, αὐξήσεις μισθῶν γίνονται κάθε τέσσερα ἢ πέντε χρόνια· ἐπομένως ἡ κατάστασή τους γίνεται ὅλο καὶ πιὸ ἀπελπιστική. Ἡ κατάστασή τους δὲν διαφέρει ἀπὸ ἐκείνη τῶν φτωχῶν ἀγροτῶν καὶ τῶν μικροβιοτεχνῶν καὶ προσφέρονται στὴν ἐπαναστατικὴ προπαγάνδα.

Οἱ πλανόδιοι μικρέμποροι, πουλᾶνε τὰ ἐμπορεύματά τους γυρίζοντας πότε ἐδῶ καὶ πότε ἐκεῖ, ἀκόμα καὶ μὲ τὸ καλάθι στὸ χέρι· ἔχουν ἕνα ἀσήμαντο κεφάλαιο καὶ τὰ ἐλάχιστα ποὺ κερδίζουν δὲν τοὺς φτάνουν γιὰ νὰ ζήσουν. Φαίνεται καθαρὰ πὼς βρίσκονται στὴν ἴδια οἰκονομικὴ κατάσταση μὲ τοὺς φτωχοὺς ἀγρότες καὶ εἶναι εὐνοϊκὰ διατεθειμένοι ἀπέναντι στὴν ἐπανάσταση, ποὺ θὰ ἀλλάξει τὴ σημερινὴ κατάσταση τῶν πραγμάτων.

Τὸ προλεταριάτο

Τὸ βιομηχανικὸ προλεταριάτο στὴν Κίνα ἀριθμεῖ δύο ἑκατομμύρια ἄτομα. Ὁ περιορισμένος ἀριθμός του ὀφείλεται στὴν οἰκονομικὴ καθυστέρηση τῆς χώρας. Ἡ συντριπτικὴ πλειοψηφία τῶν δύο ἑκατομμυρίων ἐργατῶν ἀπασχολεῖται σὲ πέντε τομεῖς· στοὺς σιδηροδρόμους, στὰ ὀρυχεῖα, στὶς θαλάσσιες μεταφορές, στὴν ὑφαντουργικὴ βιομηχανία καὶ στὰ ναυπηγεῖα — ἕνα μεγάλο μέρος βρίσκεται κάτω ἀπὸ τὸν ζυγὸ τῶν διευθυντῶν τῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ ξένου κεφαλαίου. Παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ βιομηχανικὸ προλεταριάτο εἶναι ὀλιγάριθμο, ἐν τούτοις ἐκπροσωπεῖ στὴν Κίνα τὶς νέες παραγωγικὲς δυνάμεις καὶ ἀποτελεῖ τὴν πιὸ προοδευτικὴ τάξη τῆς κινέζικης κοινωνίας· εἶναι ἡ καθοδηγητικὴ δύναμη τοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος.

Ἂν μελετήσουμε τὸ ἰσχυρὸ ἀπεργιακὸ κίνημα ποὺ ἐκδηλώθηκε στὰ τελευταῖα τέσσερα χρόνια, ὅπως τὴν ἀπεργία τῶν ναυτεργατῶν [9], τῶν σιδηροδρομικῶν [10], τῶν ἀνθρακωρύχων τοῦ Καϊλὰν καὶ τοῦ Τσιάο Τσό [11], τὴν ἀπεργία

---

9. Στὶς ἀρχὲς τοῦ 1922 οἱ ναυτεργάτες τοῦ Χόνγκ Κόνγκ καὶ οἱ λιμενεργάτες τοῦ Γιανγκτσὲ κατέβηκαν σὲ ἀπεργία. Πρῶτοι κατέβηκαν οἱ ναυτεργάτες τοῦ Χόνγκ Κόνγκ ποὺ ἡ ἀπεργία τους κράτησε ὀχτὼ βδομάδες. Ὕστερα ἀπὸ σκληρό, αἱματηρὸ ἀγώνα οἱ ἱμπερϊαλιστικὲς ἀρχὲς ἀναγκάσθηκαν νὰ ὑποχωρήσουν καὶ νὰ δεχθοῦν τὰ αἰτήματα τῆς ἀπεργίας, ποὺ ἦταν: αὔξηση μισθῶν, ἀναγνώριση τῶν συνδικάτων, ἀπελευθέρωση τῶν ἐργατῶν ποὺ εἶχαν συλληφθεῖ καὶ συντάξεις στὰ θύματα τοῦ ἀγώνα καὶ στὶς οἰκογένειες τῶν σκοτωμένων. Μετὰ ἀπ' αὐτό, κατέβηκαν σὲ ἀπεργία οἱ ναῦτες καὶ λιμενεργάτες τοῦ Γιανγκτσέ. Ἡ ἀπεργία τους κράτησε δυὸ ἑβδομάδες καὶ τελικὰ ἔληξε μὲ νίκη τῶν ἀπεργῶν.

10. Τὸ Κομμουνιστικὸ Κόμμα Κίνας μετὰ τὴν ἵδρυσή του, τὸ 1921, προχώρησε στὴν ὀργάνωση τῶν σιδηροδρομικῶν. Τὸ 1922 καὶ τὸ 1923, ξέσπασε ἕνα ἀπεργιακὸ κίνημα στὶς κυριώτερες σιδηροδρομικὲς γραμμὲς τῆς χώρας κάτω ἀπὸ τὴν καθοδήγηση τοῦ Κόμματος. Ἡ μεγαλύτερη ἀπεργία ἦταν ἡ περίφημη γενικὴ ἀπεργία τῶν σιδηροδρομικῶν τῆς γραμμῆς Πεκίνου - Χανκόου, ποὺ ἄρχισε στὶς 4 Φεβρουαρίου 1923 μὲ τὸ σύνθημα τῆς πάλης γιὰ τὸ δικαίωμα τῆς ἐλεύθερης ὀργάνωσης ἑνωτικοῦ συνδικάτου. Στὶς 7 Φεβρουαρίου, τὰ ἀνδρείκελα τοῦ ἀγγλικοῦ ἱμπεριαλισμοῦ — οἱ μιλιταριστὲς τοῦ Πεϊγιάνγκ Οὺ Πέϊ - φοὺ καὶ Σιάο Γιὰτ - νὰν ἐξαπόλυσαν ἄγρια κατασταλτικὰ μέτρα ἐναντίον τῶν ἀπεργῶν, ποὺ ἔμειναν ἀπὸ τότε γνωστὰ στὴν ἱστορία τῆς Κίνας μὲ τὸ ὄνομα: «Τὰ αἱματηρὰ γεγονότα τῆς 7 Φεβρουαρίου».

11. Ἡ ἀπεργία τοῦ Καϊλὰν ξέσπασε τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1922. Τὰ «ἀνθρακορυχεῖα τοῦ Καϊλάν» εἶναι ἡ ἐπονομασία ποὺ δίνεται γενικὰ στὰ ὀρυχεῖα τοῦ Καϊπίνγκ τοῦ Λουαντσέου, στὴν ἐπαρχία Χοπέϊ, ποὺ βρίσκονται σὲ ἕνα τεράστιο λεκανοπέδιο καὶ ἀπασχολοῦν πάνω ἀπὸ 50.000 ἐργάτες. Στὴ διάρκεια τοῦ κινήματος τῶν Μπό-

τοῦ Σαμίν [12] καὶ τὶς γενικὲς ἀπεργίες τῆς Σαγκάης καὶ τοῦ Χόνγκ Κόνγκ ὕστερα ἀπὸ τὰ γεγονότα τῆς 30 Μαΐου 1925 [13], θὰ μπορέσουμε νὰ πειστοῦμε γιὰ τὸ σημαντικὸ ρόλο ποὺ διαδραματίζει τὸ βιομηχανικὸ προλεταριάτο στὴν

ξερ τοῦ 1900, οἱ ἐγγλέζοι ἱμπεριαλιστὲς σὲ συνεργασία μὲ κινέζους ὑποτακτικούς τους δημιούργησαν τὴν Ἑταιρία ἀνθρακωρυχείων τοῦ Λουαντσέου. Ὕστερα, δημιουργήθηκε ἡ Γενικὴ Διεύθυνση τῶν ὀρυχείων τοῦ Καϊπίνγκ καὶ τοῦ Λουαντσέου καὶ ἔτσι ὅλα τὰ ὀρυχεῖα ἔγιναν ἰδιοκτησία τῶν ἄγγλων ἱμπεριαλιστῶν.

Τὰ ἀνθρακωρυχεῖα τοῦ Τσαϊοτσὶ εἶναι τὸ περίφημο ἀνθρακοφόρο λεκανοπέδιο ποὺ ὑπαγόταν προηγούμενα στὴν ἐπαρχία Χονὰν καὶ τώρα ὑπάγεται στὸ δυτικὸ τμῆμα τῆς ἐπαρχίας τοῦ Πινγκγιουάν. Ἡ ἀπεργία τοῦ Τσιαοτσὸ κράτησε ἀπὸ τὴν 1η Ἰουλίου ὡς τὶς 9 Αὐγούστου 1925.

12. Τὸ Σιαμίν, εἶναι ἕνα τμῆμα τῆς Καντώνας ποὺ εἶχε παραχωρηθεῖ στοὺς ἄγγλους ἱμπεριαλιστές. Τὸν Ἰούλιο τοῦ 1924, οἱ ἄγγλοι ἱμπεριαλιστὲς ποὺ ἐκμεταλλεύονταν τὸ Σιαμὶν ἐπέβαλλαν μιὰ ἀστυνομικὴ διάταξη σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία οἱ κινέζοι πολίτες ποὺ ἔμπαιναν στὸ Σιαμὶν ἔπρεπε κάθε φορὰ κατὰ τὴν εἴσοδο καὶ τὴν ἔξοδό τους, νὰ δείχνουν μιὰ ταυτότητα μὲ τὴ φωτογραφία τους. Αὐτὸ τὸ μέτρο δὲν ἀφοροῦσε τοὺς ξένους. Στὶς 15 Ἰουλίου, οἱ ἐργάτες τοῦ Σιαμὶν κατέβηκαν σὲ ἀπεργία διαμαρτυρίας ἐναντίον αὐτῆς τῆς διάκρισης. Αὐτὸ ἐξανάγκασε τοὺς ἄγγλους ἱμπεριαλιστὲς νὰ ἀποσύρουν τὴ διάταξη αὐτή.

13. Ἡ γενικὴ ἀπεργία ξέσπασε τὴν 1η Ἰουνίου, 1925, στὴ Σαγκάη καὶ στὶς 19 Ἰουνίου στὸ Χόνγκ Κόνγκ. Πάνω ἀπὸ 200.000 ἐργάτες πῆραν μέρος στὴ Σαγκάη καὶ 250.000 στὸ Χόνγκ Κόνγκ. Μὲ τὴν ὑποστήριξη ὁλόκληρου τοῦ κινέζικου λαοῦ ἡ ἀπεργία διάρκεσε ἕνα χρόνο καὶ τέσσερες μῆνες καὶ εἶναι σὲ χρονικὴ διάρκεια, ἡ πιὸ μεγάλη ἀπεργία στὴν ἱστορία τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος*.

* Γιὰ περισσότερα βλ. «Ἱστορία τῆς Κινέζικης Ἐπανάστασης», «Ἱ σ τ ο ρ ι κ ὲ ς Ἔ κ δ ό σ ε ι ς».

κινέζικη ἐπανάσταση. Ὁ ρόλος αὐτὸς προσδιορίζεται πρῶτα - πρῶτα ἀπὸ τὴ συγκέντρωσή του. Κανένα ἄλλο τμῆμα τοῦ λαοῦ δὲν εἶναι τόσο συγκεντρωμένο. Ὁ δεύτερος λόγος βρίσκεται στὴν οἰκονομική του κατάσταση. Δὲν ἔχουν καμμιὰ ἐλπίδα νὰ πλουτίσουν, γιατὶ δὲν διαθέτουν μέσα παραγωγῆς καὶ δὲν διαθέτουν τίποτα ἄλλο ἔξω ἀπὸ τὰ χέρια τους· εἶναι ὑποταγμένοι στὴν πιὸ ἄγρια μεταχείρηση ἀπὸ μέρους τῶν ἰμπεριαλιστῶν, τῶν μιλιταριστῶν καὶ τῆς ἀστικῆς τάξης καὶ γι᾽ αὐτὸ εἶναι διατεθειμένοι γιὰ ἀγῶνα. Ἀξίζει ἐπίσης νὰ προσέξουμε σοβαρὰ τοὺς κούληδες τῶν πόλεων. Στὴν κατηγορία αὐτή, ἡ πλειοψηφία ἀποτελεῖται ἀπὸ τοὺς ἐκφορτωτὲς καὶ ἀπὸ ἐκείνους ποὺ σέρνουν τὰ ἰδιότυπα καρροτσάκια· περιλαμβάνονται ἀκόμα οἱ ἐκκενωτὲς βόθρων καὶ οἱ δδοκαθαριστές. Οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἀνήκουν σ᾽ αὐτὴ τὴν κατηγορία δὲν διαθέτουν κι αὐτοὶ τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὰ μπράτσα τους καὶ ἀπὸ οἰκονομικὴ ἄποψη ἐξομοιώνονται μὲ τοὺς βιομηχανικοὺς ἐργάτες καὶ ὑστεροῦν σὲ σχέση μ᾽ αὐτοὺς μόνο ἀπὸ ἄποψη βαθμοῦ συγκέντρωσης καὶ ἀπὸ ἄποψη σημασίας ρόλου στὴν παραγωγή. Ἡ σύγχρονη καπιταλιστικὴ γεωργία εἶναι ἀκόμα ἐλάχιστα ἀναπτυγμένη στὴν Κίνα. Αὐτὸ ποὺ λέμε ἀγροτικὸ προλεταριάτο ἀποτελεῖται ἀπὸ τοὺς ἐργάτες γῆς ποὺ ἐργάζονται μὲ τὸ μῆνα ἢ καὶ μὲ τὴν ἡμέρα. Οἱ ἐργάτες αὐτοὶ δὲν ἔχουν οὔτε γῆ, οὔτε ἀγροτικὰ ἐργαλεῖα, οὔτε καὶ οἰκονομικὰ μέσα καὶ δὲν μποροῦν νὰ ζήσουν παρὰ μονάχα πουλώντας τὴν ἐργατική τους δύναμη. Σὲ σύγκριση μὲ ἄλλους ἐργάτες, ἀπὸ ἄποψη ὡρῶν ἐργασίας, ἀπὸ ἄποψη πληρωμῆς καὶ συνθηκῶν ἐργασίας καὶ μὲ τὴν ἔλλειψη κάθε σιγουριᾶς γιὰ τὸ ἂν θὰ ἔχουν πάντα δουλειά, ἡ θέση τους εἶναι πολὺ πιὸ χειρότερη. Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ζοῦν μὲ τὶς πιὸ βαρειὲς στε-

ρήσεις καὶ ἡ θέση τους στὸ ἀγροτικὸ κίνημα εἶναι τόσο σημαντικὴ ὅσο καὶ ἡ θέση τῶν φτωχῶν ἀγροτῶν.

Ὑπάρχει ἀκόμα μιὰ ἄλλη κατηγορία πολυάριθμη, τοῦ λοῦμπεν προλεταριάτου. Εἶναι οἱ ἀγρότες ποὺ ἔχασαν τὴ γῆ τους καὶ οἱ βιοτέχνες ποὺ δὲν μποροῦν νὰ βροῦν δουλειά. Αὐτοὶ ἀνήκουν στὰ ἀσταθέστερα στοιχεῖα τῆς κοινωνίας. Ἔχουν συγκροτήσει μυστικὲς ὀργανώσεις σὲ διάφορα μέρη — ὅπως τὴν «Τριαδικὴ» στὸ Φουκιὲν καὶ στὸ Κουαντούνγκ· τὴν Ἑταιρία τῶν Ἀδελφῶν τοῦ Χουάν, τοῦ Χοπέϊ, τοῦ Κουϊτσόου καὶ τοῦ Σετσουάν, τὴν Ἑταιρία τῶν μεγάλων μαχαιριῶν στὸ Ἀνχουέϊ, στὸ Χουὰν καὶ στὸ Σαντούνγκ· τὴν Ἑταιρία τῆς Λογικῆς Ζωῆς στὸ Τσίλι καὶ στὶς τρεῖς βορειοανατολικὲς ἐπαρχίες [14] καὶ τὴ Γαλάζια Συμμορία στὴ Σαγκάη καὶ σ' ἄλλες περιοχές [15]. Ὅλες

---

14. Τσίλι ἦταν τὸ ὄνομα τῆς σημερινῆς ἐπαρχίας Χοπέχ. Οἱ τρεῖς βορειοανατολικὲς ἐπαρχίες Φενγκτιέν, Κιρὶν καὶ Χεϊλουτσοὺνγκ σχηματίζουν τὴ Βορειοανατολικὴ Κίνα.

15. Αὐτὲς οἱ μυστικὲς ὀργανώσεις ἦταν πρωτόγονες, μυστικὲς ἑταιρίες ποὺ διακλαδώνονταν στὴ μάζα τοῦ πληθυσμοῦ. Τὰ μέλη τους ἦταν κυρίως καταστραμμένοι ἀγρότες, ἄνεργοι, βιοτέχνες, στοιχεῖα τοῦ λοῦμπεν προλεταριάτου στὴ φεουδαρχικὴ ἐποχή, αὐτὸ ποὺ ἔνωνε ὅλα τὰ στοιχεῖα αὐτὰ ἦταν οἱ θρησκευτικὲς προλήψεις. Ἕνα καὶ τὸ αὐτὸ εἶδος πατριαρχικῆς ὀργάνωσης κυριαρχοῦσε σ' αὐτὲς τὶς ἑταιρίες μὲ τὰ πολλὰ ὀνόματα. Διέθεταν καὶ ὅπλα. Τ ἀμέλη τους ἐπιδίωκαν νὰ ἐξασφαλίζουν τὴν ἀλληλοβοήθεια στὶς δύσκολες περιστάσεις τῆς ζωῆς καὶ σὲ ὁρισμένες στιγμὲς οἱ ἑταιρίες αὐτὲς ὀργάνωναν ἀγώνα ἐναντίον τῶν καταπιεστῶν, τῶν γραφειοκρατῶν καὶ τῶν γαιοκτημόνων. Εἶναι φανερὸ ὅμως ὅτι οἱ ὀργανώσεις μὲ τέτιο ἀναχρονιστικὸ χαρακτήρα δὲν μποροῦσαν νὰ ἀποτελοῦν διέξοδο γιὰ τοὺς ἀγρότες καὶ τοὺς βιοτέχνες. Πολὺ συχνὰ οἱ γαιοκτήμονες καὶ τὰ ἄλλα ἀντιδραστι-

αὐτὲς ἀποτελοῦν ὀργανώσεις ἀλληλοβοήθειας στὸν πολιτικὸ καὶ οἰκονομικὸ τομέα.

Ἡ στάση ἀπέναντι στοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ δυσκολώτερα προβλήματα ποὺ ὑπάρχουν στὴν Κίνα. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ εἶναι διατεθειμένοι νὰ ἀγωνισθοῦν μὲ τὸ μεγαλύτερο θάρρος, παρασυρόμενοι σὲ καταστρεπτικὲς ἐνέργειες. Ἂν ὅμως καθοδηγηθοῦν ὀρθὰ μποροῦν νὰ γίνουν μιὰ ἐπαναστατικὴ δύναμη.

Ἀπὸ ὅσα ἀναφέρθηκαν, βγαίνει τὸ συμπέρασμα πὼς μαζὶ μὲ τὸν ἰμπεριαλισμὸ — οἱ μιλιταριστές, οἱ γραφειοκράτες, οἱ κομπραδόροι, οἱ μεγαλογαιοκτήμονες καὶ τὸ ἀντιδραστικὸ τμῆμα τῆς διανόησης, ποὺ ἐξαρτᾶται ἀπ' αὐτούς, εἶναι οἱ ἐχθροί μας. Τὸ βιομηχανικὸ προλεταριάτο εἶναι ἡ ἡγετικὴ δύναμη τῆς ἐπανάστασής μας. Ὅλα τὰ τμήματα τοῦ μισοπρολεταριάτου καὶ ἡ μικροαστικὴ τάξη εἶναι οἱ πιὸ κοντινοὶ φίλοι μας. Καὶ σὲ ὅ,τι ἀφορᾶ τὴν μεσαία ἀστικὴ τάξη, ποὺ συνεχῶς ταλαντεύεται, ἡ δεξιά της πτέρυγα μπορεῖ νὰ εἶναι ἐχθρός μας καὶ ἡ ἀριστερὰ

κὰ στοιχεῖα, κατόρθωσαν νὰ θέσουν πολὺ εὔκολα ὑπὸ τὸν ἔλεγχό τους τὶς ὀργανώσεις αὐτὲς καὶ νὰ τὶς χρησιμοποιήσουν γιὰ τοὺς δικούς τους σκοπούς. Ἐπειδὴ ἀκόμα ὑπῆρχε στὶς ὀργανώσεις αὐτὲς μιὰ τάση γιὰ τὴν τυφλὴ καταστροφὴ μερικὲς ἀπ' αὐτὲς μετατράπηκαν σὲ ἀντιδραστικὴ δύναμη. Τὸ 1927, κατὰ τὸ ἀντεπαναστατικὸ πραξικόπημα, ὁ Τσάνγκ Κάϊ - σὲκ χρησιμοποίησε τὶς ὀργανώσεις αὐτὲς γιὰ νὰ σπάσει τὴν ἑνότητα τῶν ἐργαζομένων καὶ νὰ χτυπήσει τὴν ἐπανάσταση. Ἀπὸ τότε ποὺ ἰσχυροποιήθηκε ἡ ἡγεσία τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ τοῦ κόμματός της στὶς λαϊκὲς μάζες, ἡ ὕπαρξη τέτιων πρωτόγονων καὶ ἀναχρονιστικῶν ὀργανώσεων ἔχασε κάθε λόγο ὕπαρξης.

πτέρυγα μπορεῖ νὰ εἶναι φίλος μας· πρέπει ὅμως νὰ βρισκόμαστε πάντοτε σὲ ἐπιφυλακὴ καὶ νὰ μὴν ἐπιτρέψουμε στὴν τελευταία νὰ δημιουργήσει σύγχυση στὸ μέτωπό μας.

Μάρτιος 1926